

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ 0898736606
nikolavapcarov s hvoina@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

**„НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ с.ХВОЙНА.
ЗА 2023 ГОДИНА**

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян ,както следва:
Актуален учредителен акт-от 14.05.2019; ЕИК/ПИК 000609599 ;
Решение № Фирмено дело:719/1997

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на Общо –отчетно събрание на 21.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател ГЕНОВЕВА АТАНАСОВА БАЛИЕВА и ЕЛЕНА АТАНАСОВА ЛЕЩЕВА –секретар. Дата на изтичане на мандата: 21.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под №405 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 01.07.2022 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936.е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с.ХВОЙНА, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на населението, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на населението.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2023 г. ,са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с. Хвойна , свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. ХВОЙНА.
2. запазване на обичаите и традициите на хвойненци .
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. ХВОЙНА. функционира/едно/ Народно читалище „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936.“

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община ЧЕПЕЛАРЕ.;
 - РЕКИЦ”Читалища”;
 - Читалища;
 - Фондация Лале
 - Граждански сдружения и фондации:
European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база –нуждаеща се от ремонт и обновяване
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
-работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
-планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
-спирала на намаляващото и застаряващо население;
-свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
-периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция ;Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с Хвойна .Проучване, на автентични песни, съхранени в сборници. и издаване на същите;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с .Хвойна.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на

читалището във фактор за обществен диалог. в/с Хвойна

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Чепеларе.
- Договор към община Чепеларе

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 100 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
10. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурини и др..
11. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
12. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.
Към читалището за творчески сезон 2023 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

НЕ

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

НЕ

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

НЕ

Музейни колекции (*кратко описание*).

НЕ

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

ФГ "РУПЧОС.

Театрални състави (*кратко описание*);

НЕ.

Танцови състави и *групи /битови/* (*кратко описание*);

ТС "ЖАРАВА"

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

НЕ

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

НЕ

Други (*кратко описание*)

ДА

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - ДА

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. **Специално внимание и подкрепа на младите дарования** за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. **Събиране на материали за културно-историческото минало** и етнографията на село Хвойна

7. **Нематериално културно наследство** – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2020.

8. **Нови дейности, заложен в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти,** съществено сътрудничество с други културни институции.

9. **Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение** на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. **Социална политика на читалището,** в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството *(кратко описание)*

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Честване на бабин ден		21.01.2023
Февруари	150 г. от обесването на Васил Левски– кът в салона на Читалището и поднасяне на цветя на паметника в с. Малево.		19.02.2023
Март	Ден на самодееца и баба Марта– връзване на мартеници на мегдана на селото	Центъра на селото	01.03.02023
	145 г. от освобождението на България от турско робство .Полагане венци на паметника на Руския воин	Руския воин	03.03.2023

	Ден на жената		08.03.2023
Април	Великден – детска работилница боядисване на яйца	Читалище	
Май	От м .май до м .октомври участия във фестивали 24 май – отбелязване деня на славянската писменност	Кът в читалището	24.05.2023
Юни	Денят на Ботев и всички загинали за свободата на България Поднасяне цветя на паметника на Георги Русинов и паметника в местноста Таушана		02.06.2023
Юли	Дни на родното село – събор Илинден	Мегдана на селото	20.07.2023
Август	100 г. от рождението на Георги Арнаудов – писател краевед написал химна на с. Хвойна.Кът в библиотеката	Кът в библиотеката	20.08.2023
Септември	22 септември – честване .независимостта на България 100 г. от смъртана Георги Русинов – поднасяне на цветя	Паметник в центъра на селото	26.09.2023
Октомври	Ден на възрастните хора		01.10.2023
Ноември	Ден на народните Будители – кът в читалището		01.11.2023
Декември	Честване на Бъдни вечер и Рождесво Христово	НЧ“ Никола Й .Вапцаров1936“	

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”;
- иницииране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент-
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството.
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1)
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициатив

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Чепеларе и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2023 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Чепеларе

Изготвил:

A circular stamp of the library "Nikola I. Vapcarov 1936" is visible, partially overlapping the signature. The stamp contains the text "Читалище 'Никола Йонков Вапцаров' 1936" around the perimeter and "Чепеларе" in the center. A handwritten signature is written over the stamp.

Председател на НЧ "НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ 1936" ,с. ХВОЙНА